

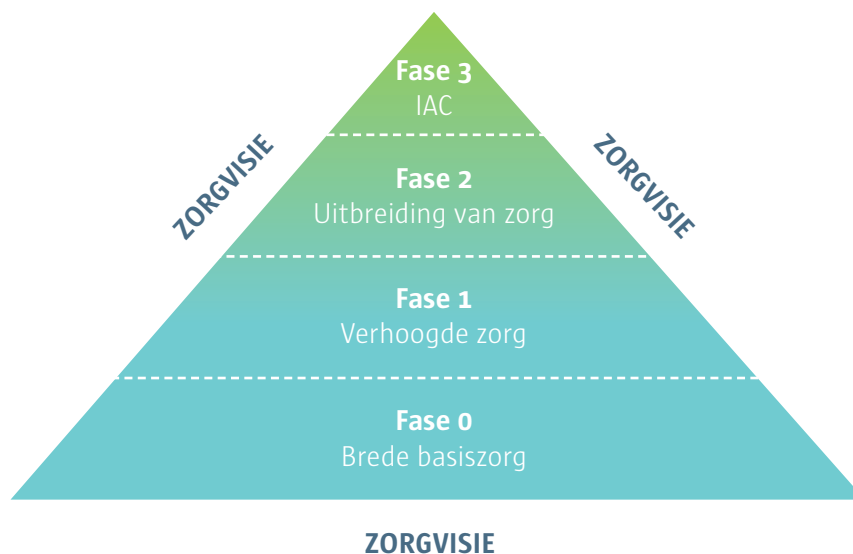

“ **TAAAL** *in*
de **STAD**

Ondersteunende maatregelen voor ex-OKAN-leerlingen

Ondersteunende maatregelen voor ex-OKAN-leerlingen

Ex-OKAN-leerlingen die na de OKAN-klas instromen in een vervolgschool hebben vaak nood aan bijkomende ondersteuning. De school dient in eerste instantie te differentiëren en hun brede basiszorg aan te passen aan de behoeftes van de ex-OKAN-leerlingen. Indien die brede basiszorg echter niet voldoende is, moet de school ook inzetten op remediërende, differentiërende, compenserende en dispenserende maatregelen. Hieronder zijn er alvast enkele maatregelen opgelijst waaruit een school een selectie kan maken voor de specifieke onderwijsbehoeften van een ex-OKAN-leerling. Deze lijst is niet exhaustief en dient enkel ter inspiratie om een school mee op weg te helpen de leerlingen beter te ondersteunen. Het is van belang dat die maatregelen (per vak) neergeschreven worden in het schooleigen individueel handelingsplan op maat van de leerling en dat die op de klassenraad met alle betrokken leerkrachten besproken worden.

Fase 0

Brede basiszorg

voor alle leerlingen door vakleerkrachten

1	De leerkracht maakt de (taal)doelen elke les duidelijk en controleert of ze tegen het einde van de les al dan niet werden bereikt.
2	De leerkracht maakt de indeling van de les visueel duidelijk op het bord en tijdens de les duidt de leerkracht aan met welk onderdeel hij of zij bezig is.
3	De leerkracht geeft concrete voorbeelden en werkt contextgericht. De leerkracht vertrekt vanuit de leefwereld van de leerling en wat die al kent.
4	De leerkracht biedt structuur en taalsteun aan (invuloefeningen, schrijfkaders, multiple choice, visueel materiaal).
5	De leerkracht verduidelijkt wat de leerling moet kennen of kunnen.
6	De leerkracht biedt de leerlingen voldoende (veilige) spreekkansen en interactiemogelijkheden aan.
7	De leerkracht kijkt regelmatig de notities van de leerling na.
8	De leerling mag de leerkracht vragen een vraag opnieuw luidop voor te lezen of toe te lichten.
9	De leerkracht zorgt voor een veilig klasklimaat (buddy, peter/meter, begrip van mede-leerlingen).
10	De leerling krijgt een plaats dichtbij het bord of bij de leerkracht.
11	De leerkracht geeft duidelijk de begin- en eindtijd van een taak aan.
12	De leerling zit tijdens een vak naast een klasgenoot die sterk is voor dat vak.
13	De leerkracht spreekt de leerling regelmatig aan en controleert of de leerstof begrepen is.
14	De leerkracht moedigt de leerling aan om vragen te stellen over lesonderwerpen die hij of zij niet begrijpt.
15	De leerkracht maakt gebruik van activerende werkvormen (vb. coöperatieve leerstrategieën, groepswerk, hoekenwerk, contractwerk...).
16	De leerkracht voorziet voldoende momenten om de belangrijkste woordenschat te herhalen gedurende de les.
17	De leerkracht voorziet een cursus met een duidelijke structuur die terug te vinden is in de inhoudstafel.
18	De leerkracht ondersteunt het cursusmateriaal met duidelijke schema's en afbeeldingen.
19	De leerkracht maakt duidelijke afspraken met de leerlingen over het bijschrijven van de leerstof na afwezigheid.
20	De leerkracht maakt duidelijke afspraken met de leerlingen over het inhalen van toetsen bij afwezigheid.
21	De leerkracht geeft een duidelijk overzicht van de criteria die gehanteerd worden bij elke evaluatie.

Fase 1

Verhoogde zorg

voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
door vakleerkrachten, titularissen en het zorgteam

	FASE 1: TOETSEN EN TAKEN
1	De leerling mag toetsen maken met behulp van een verklarende woordenschatlijst.
2	De leerling mag taken maken met behulp van een verklarende woordenschatlijst.
3	De leerling mag toetsen maken met behulp van een computer (tekstverwerker met spelcorrector/online woordenboek).
4	De leerling mag taken maken met behulp van een computer (tekstverwerker met spelcorrector/online woordenboek).
5	De leerling mag toetsen maken met behulp van een werkboek/hand-out/cursus.
6	De leerling mag taken maken met behulp van een werkboek/hand-out/cursus.
7	De leerling mag bij toetsen (zelfgemaakte) beknopte schema's, stappenplannen en samenvattingen (moeten telkens worden nagekeken & goedgekeurd door vakleerkracht) gebruiken.
8	De leerling mag bij taken (zelfgemaakte) beknopte schema's, stappenplannen en samenvattingen (moeten telkens worden nagekeken & goedgekeurd door vakleerkracht) gebruiken.
9	De leerling krijgt voor schriftelijke toetsen meer tijd. Of de leerling moet enkel de voor hem geselecteerde vragen beantwoorden.
10	De leerling krijgt voor schriftelijke taken meer tijd. Of de leerling moet enkel de voor hem aangeduide (deel)taken oplossen/invullen.
11	De leerkracht wijst bij het afgeven van taken of toetsen erop dat de leerling een vraag niet of onvolledig invulde. De leerling krijgt de kans om deze te vervolledigen.
12	De leerkracht voorziet ingevulde werkbladen of kopieën van de cursus.
13	De leerkracht voorziet correctiesleutels waarmee de leerlingen hun eigen werk kunnen nakijken.
14	De leerkracht reikt de leerling materiaal aan ter voorbereiding van bepaalde lessen, taken of toetsen. (Teksten uit handboek/ werkboek/cursus lezen, moeilijke woorden opzoeken en van vertaling/verklaring voorzien, ...) De leerling kan op die manier thuis (of in de huiswerkklass/ex-OKAN-studiebegeleiding) de les voorbereiden.
15	De leerkracht maakt aanpassingen aan toetsen of taken. (Vragen vereenvoudigen, meer beeldmateriaal voorzien, kernwoorden aanduiden, ...)
16	De leerkracht laat spelfouten of schrijffouten niet meetellen (behalve bij toetsen die specifiek een spellingsafspraken of woordenschat testen), maar duidt die wel aan én verbetert ze.
17	De leerling mag taken en toetsen mondeling maken.
18	De leerling mag vragen en opdrachten op taken en toetsen mondeling extra toelichten.
19	De leerling mag antwoorden met kernwoorden in plaats van volledige zinnen.
20	De leerkracht splitst meervoudige opdrachten op in kleinere deeltaken en overloopt per deeltaak wat er moet gebeuren en hoe leerlingen dit moeten bereiken.
21	De leerkracht geeft een duidelijk overzicht van de criteria die gehanteerd worden bij elke evaluatie.
22	De leerling mag gebruik maken van voorleessoftware tijdens de lessen.

Fase 1

Verhoogde zorg

(vervolg)

	LUISTEREN
1	De leerkracht voorziet bij een mondelinge instructie (schriftelijke) ondersteuning (bv. schema op bord, instructiekaart, afbeeldingen).
2	De leerkracht geeft de leerling veel luisterkansen door vaak voor te lezen en daarbij vragen te stellen.
3	De leerling moet geen geschreven product afleveren bij een luisteropdracht. Het enige doel is nagaan of de leerling de boodschap begrepen heeft.
	SPREKEN
1	De leerling mag naar het bureau van de leerkracht komen om vragen te stellen zodat de spreekdrempel niet te hoog is.
2	De leerkracht bespreekt aan het begin van het schooljaar met de leerling dat hij de leerling niet zal verplichten om klassikaal te antwoorden als de leerling nog te onzeker is.
3	De leerkracht duidt de ex-OKAN-leerling niet als eerste aan bij een spreekopdracht, tenzij de leerling dat zelf wil.
4	De leerkracht geeft de leerling veel spreekkansen en creëert daarbij een veilige omgeving (spreekmomenten in kleine groepjes).
5	De leerling mag non-verbale communicatie gebruiken.
6	De leerling mag antwoorden in kernwoorden in plaats van volledige zinnen.
7	De leerling mag indien nodig en indien mogelijk overleggen met een kasgenoot in zijn moedertaal.
8	De leerkracht voorziet een structuur/kapstok (spreekkader) voor elke spreekopdracht.

Fase 1 Verhoogde zorg

(vervolg)

	LEZEN
1	De leerkracht controleert of de leerling de geschreven vraag/instructie begrepen heeft door de leerling in eigen woorden te laten zeggen wat de opdracht is.
2	De leerkracht geeft leesteksten ter voorbereiding van de volgende les, taak of toets mee.
3	De leerkracht moedigt de leerling aan de belangrijkste woorden of zinnen aan te duiden.
4	De leerkracht maakt een leestekst voor de leerling korter dan voor de andere leerlingen.
5	De leerkracht reikt de leerling leesstrategieën aan om een tekst te verwerken en te structureren (markeren van kernwoorden, aanduiden van titels en subtitels, ...).
6	De leerling mag in plaats van een boekbespreking, een bespreking geven over een kortverhaal of een makkelijker te lezen boek.
7	De leerling mag een boek in zijn eigen taal lezen, maar de bespreking geven in het Nederlands.
8	De leerling maakt gebruik van voorleessoftware.
	SCHRIJVEN
1	De leerkracht schrijft alle belangrijke informatie op het bord en dicteert zo weinig mogelijk.
2	De leerkracht geeft de leerling voldoende tijd om over te schrijven.
3	De leerkracht gaat na of de leerling alles correct heeft kunnen noteren.
4	De leerkracht duidt spel-of schrijffouten aan in de notities van leerlingen én verbetert die.
5	De leerkracht voorziet ingevulde werkbladen of kopieën van de cursus.
6	De leerkracht moedigt de leerling aan om tijdens de les extra informatie te noteren (vertaling, definities, woordverklaring, voorbeelden...).
7	De leerling mag taken op de computer maken zodat de hulpmiddelen (bv. spellingscontrole, online woordenboek) sneller toegankelijk zijn.
8	De leerkracht voorziet een structuur/kapstok (schrijfkader) bij elke schrijfpdracht.

Fase 2

Uitbreiding van zorg

voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften door vakleerkrachten, titularissen en het zorgteam in overleg met externe hulpverleners (CLB, ...)

1	De leerling volgt 1 of 2x per week extra studiebegeleiding tijdens een 8ste lesuur.
2	De leerling legt inhaaltoetsen (na afwezigheid) af tijdens 8ste lesuur OKAN.
3	De leerling kan teksten voor toetsen en taken tijdens het 8ste lesuur voorbereiden onder begeleiding van een leerkracht (= preteaching).
4	De leerling legt zijn toetsen af in de zorgklas of tijdens de ex-OKAN-studiebegeleiding.
5	De leerkrachten werken met de voltallige klassenraad een aangepast individueel traject met de taalzwakke leerling(en) uit.